

Hvad hvis Trumps toldpolitik er forfatningsstridig?

Børsen den 12 november 2025

KOLUMN: Det er sjældent, at retssager kan påvirke den globale økonomi, men det er netop tilfældet lige nu. Efter at Trump-administrationen har tabt to sager mod dens handelspolitik ved to separate instanser, hørte USA's højesteret sagskomplekset i sidste uge for at vurdere, om hele politikken er forfatningsstridig.

Sagen har potentiale til at vælte bogstaveligt talt alle ændringer af USA's handelspolitik i 2025 og dermed hele præsidentens økonomiske forhold til resten af verden. Sagen, som domstolen hører, er enkel: Trump har brugt en nødretslov fra 1977 som påskud for at pålægge resten af verden meget høje toldsatser.

USA er dermed rykket USA i en stærkt protektionistisk retning, da Trumps egen forståelse af international handel er merkantilistisk og således fundamentalt den samme som Christian 4.'s.

Flere stater og en sammenslutning af mindre virksomheder har lagt sag an mod administrationen med argumenterne, at 50 års permanente handelsunderskud ikke er en nødtilstand, at 1977-loven ikke giver præsidenten ret til at føre generel handelspolitik, at ændringerne er så omfattende, at forfatningen kræver, de skal igennem Kongressen, og at der effektivt er tale om beskatning.

Forfatningsstridig Baggrunden for det hele er, at USA's forfatning helt utvetydigt giver Kongressen - ikke præsidenten magt over både handelspolitik og al skattepolitik.

Det store økonomiske spørgsmål er, hvad der sker, hvis højesteret erklærer, at hele regeringens nye handelspolitik er forfatningsstridig.

Efter den meget lange høring, hvor både republikansk og demokratisk udnævnte højesteretsdommere stillede særdeles kritiske spørgsmål, ser det ud til at være det mest sandsynlige scenarie.

Hvis det sker, skal det hele ruller tilbage og enten igennem en almindelig behandling i Kongressens to kamre eller dækkes af en anden kreativ brug af særlove.

Mulig gevinst Rent umiddelbart skaber situationen ekstra økonomisk usikkerhed for både stat og virksomheder: Skal man gå endnu en omgang med administrationens forsøg på at omgå almindelig procedure og forudsigelighed? Situationen skaber dog også mulige gevinster.

Amy Coney Barrett, der er udnævnt af Trump selv, syntes for eksempel at åbne for muligheden, at den ulovligt opkrævede told skal betales tilbage af staten.

Hvis det ikke lykkes for administrationen at overbevise højesteret, at tolden ikke er en skat, selvom den indbringer milliarder af dollar i indtægter til staten, kan det også lukke permanent for Trumps

brug af sit yndlingsredskab i den økonomiske politik. Problemet for Trump er her, at han selv har pralet med indtægterne og fremhævet dem som et væsentligt argument for toldpolitikken.

Grunden til at bruge spalteplads her er ikke kun, at sagen mod USA's regering er vigtig fra et forfatningsretligt perspektiv. Alt efter hvor den ender, kan den enten føre amerikansk politik tilbage til virkeligheden eller åbne op for ubegrænset præsidentiel indblanding i økonomien.

Christian Bjørnskov